

2004-06-02

LS 0403-0680

Landstingsstyrelsen

Yttrande över landstingsrevisorernas rapport 2/04 Beställarstyrning av primärvården

Föredragande landstingsråd: Inger Ros

ÄRENDET

Landstingsrevisorerna har överlämnat rapporten om Beställarstyrning av primärvården till landstingsstyrelsen för yttrande.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till landstingsrevisorerna enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Revisorerna riktar i sin rapport kritik mot beställarstyrningen avseende bristen på överblick över kvalitetsutvecklingen i primärvården som helhet, möjligheter att jämföra olika enheter, behovet av tydligare avtalsstyrning – särskilt avseende uppdrag, åtaganden och uppföljning. Det finns därför anledning att erinra om att den *övergripande modell för uppföljning* av hälso- och sjukvårdens kvalitetsutveckling som hälso- och sjukvårdsutskottet behandlade på sin konferens i januari syftar till att förstärka uppföljning på såväl systemnivå, som jämförelser av enskilda enheter.

I enlighet med hälso- och sjukvårdsutskottets beslut vid sitt aprilsammanträde angående Normalavtal för vårdverksamhet så ska specifika uppdragsbeskrivningar arbetas fram för varje verksamhetsslag, inklusive primärvården. Sedan tidigare pågår dessutom arbete med

Bilagor

- 1 Revisionsrapport 2/04
- 2 Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande

2004-04-26

att ta fram ett enhetligt ersättnings- och beskrivningssystem för primärvården, liksom för andra verksamhetslag.

För närvarande pågår med andra ord ett gediget utvecklingsarbete med syfte att förstärka och förbättra beställarstyrningen inom primärvården. Hälso- och sjukvårdsutskottet och i förekommande fall landstingsstyrelsen kommer successivt under det närmaste halvåret att ta ställning till utformningen av detta utvecklingsarbete.

Ingela Nylund Watz

Inger Ros

Anders Lönn

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Landstingsrevisorerna, revisorsgrupp I har den 16 mars 2004 beslutat att överlämna rapporten om ”Beställarstyrning av primärvården” till landstingsstyrelsen för kännedom och yttrande.

En sammanställning över rapporten bifogas (bilaga).

Utskottsbehandling

Hälsa- och sjukvårdsutskottet har den 25 maj 2004, enligt landstingsdirektörens förslag, föreslagit landstingsstyrelsen att avge yttrande enligt direktörens tjänsteutlåtande.

Fp-ledamöterna reserverade sig.

”I ärendet saknas helt patientperspektivet. Styrning och uppföljning har till syfte att åstadkomma en vård som står i överensstämmelse med patienternas behov och önskemål. Inom primärvården är patientens val av husläkarteam en grundläggande kvalitet. Beställarens verksamhet måste utgå från det och inriktas på att underlätta valfriheten. Det medför exempelvis ett viktigt uppdrag att informera om valfriheten och om primärvårdens möjligheter.

Beställaren bör också inrikta sig på att fastställa och följa upp tydliga kvalitetskrav, som ibland kan vara svåra att bedöma för en enskild patient. Grunden för uppdraget till den enskilda mottagningen bör vara enhetlig över hela länet, och vara väl förankrad hos personalen. Läkarförbundets PROTOS-förslag till ett nationellt husläkarsystem är ett viktigt steg mot att nå en sådan väl förankrad enhetlighet. I det perspektivet förefaller det mindre intressant att diskutera och utveckla enskildheter i någon sorts politiskt prioriterad detaljstyrning av primärvården från beställarna.

Det är också fel att analysera primärvården i termer av avlastning av akutsjukvård. Primärvården har inte till syfte och mål att avlasta akutsjukvård, lika lite som akutsjukvård har till mål att avlasta primärvård. Bägge vårdgrenarna har egna medicinska och vårdmässiga uppgifter. Problemet i vårt landsting, liksom i hela Sverige, har varit att primärvården varit alltför underdimensionerad i förhållande till sina uppgifter och patienternas behov. Under åren 1999-2002 genomfördes en omfattande förstärkning av primärvården, med resultat att många vårdcentraler och mottagningar i dag fungerar mycket bättre än före år 1999.

Om akutsjukvården under samma period också har ökat sin resursförbrukning, så kan detta inte tas för intäkt för slutsatsen att primärvården misslyckats. Akutsjukvårdens kostnads- och produktivhetsproblem är föremål för andra granskningar – här behöver bara konstateras att det inte är primärvårdens uppdrag och uppgift att lösa dessa problem.”

2004-06-02

LS 0403-0680

S-, v- och mp-ledamöterna antecknade följande särskilda uttalande.

”Revisorerna riktar i sin rapport kritik mot beställarstyrningen avseende bristen på överblick över kvalitetsutvecklingen i primärvården som helhet, möjligheter att jämföra olika enheter, samt tydligare avtalsstyrning, särskilt avseende uppdrag, åtaganden och uppföljning.

Det finns därför anledning att erinra om att den övergripande modell för uppföljning av hälso- och sjukvårdens kvalitetsutveckling som hälso- och sjukvårdsutskottet behandlade på sin konferens i januari syftar till att förstärka uppföljning på såväl systemnivå, som jämförelser av enskilda enheter. I enlighet med HSU:s beslut vid sitt aprilsammanträde angående Normalavtal för vårdverksamhet så ska uppdragsbeskrivningar arbetas fram för varje verksamhetslag, inklusive primärvården. Sedan tidigare pågår dessutom arbete med att ta fram ett enhetligt ersättnings- och beskrivningssystem för primärvården, liksom för andra verksamhetslag.

För närvarande pågår med andra ord ett gediget utvecklingsarbete med syfte att förstärka och förbättra beställarstyrningen inom primärvården. Hälso- och sjukvårdsutskottet kommer successivt att ta ställning till utformningen av detta utvecklingsarbete under de kommande månaderna.”

M-ledamöterna antecknade följande särskilda uttalande.

”Som framgår av denna och tidigare revisionsrapporter finns sedan länge skäl att efterlysa en effektivare hantering av beställaruppgiften i landstingets vårdorganisation. Vi motser landstingsstyrelsens synpunkter på detta.

Vi föreslår en enhetlig familjeläkarpengsmodell med fri etablering och möjlighet för patienterna att välja läkare. Tydliga generella krav för fri etablering och uppföljning som gör det möjligt att istället koncentrera beställarresurserna på finansiering och uppföljning.”

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 26 april 2004 bifogas (bilaga).

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 2 juni 2004.